

Dave Eggers

ZEITOUN

Dave Eggers

ZEITOUN

Prevedla Helena Marko

UMco

Ljubljana, 2016

Dave Eggers

ZEITOUN

ZEITOUN

Copyright © 2009, Dave Eggers.

All rights reserved.

Cover design by Rachell Sumpter.

© za Slovenijo UMco, d. d., 2016. Vse pravice pridržane.

Prevedla Helena Marko

Izdajatelj in založnik: UMco d. d.

Zbirka 'S terena'

Naslove v zbirki 'S terena' izbirata Boštjan Videmšek in Samo Rugelj.

Urednik: Samo Rugelj

Pomočnica urednika: Renate Rugelj

Oblikovanje ovitka: Žiga Valetič

Avtorica ilustracije na naslovnici: Rachell Sumpter

Postavitev: Aleš Cimprič

Tisk: NTD d. o. o.

Naklada: 400 izvodov, 1. natis

Ljubljana, 2016

Knjižno delo je izšlo v okviru programa, ki ga sofinancira
Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

Brez pisnega dovoljenja založbe je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, skupaj s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranitvijo v elektronski obliki, v okviru določil Zakona o avtorski in sorodnih pravicah.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

929Zeitoun A.
504.4:551.515.3(73)"2005":929Zeitoun A.
821.111(73)-312.6

EGGERS, Dave, 1970-
Zeitoun / Dave Eggers ; prevedla Helena Marko. - 1. natis. - Ljubljana :
UMco, 2016. - (Zbirka S terena)

Prevod dela: Zeitoun

ISBN 978-961-6954-56-3

284056064

UMco d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
tel.: 01/ 520 18 39, e-pošta: bukla-urednistvo@umco.si, www.bukla.si

I

PETEK, 26. AVGUSTA, 2005

V temnih nočeh so možje in fantje iz prašnega ribiškega mesta Džabla na sirski obali vzeli laterne in se v svojih najbolj tihih čolnih podali na morje. Pet ali šest majhnih plovil je bilo, v njih pa so sedeli dva ali trije ribiči. Poldrugi kilometer od obale so s čolni naredili krog na črnem morju, vrgli mreže in nad vodo držali laterne, s katerimi so oponašali lunino svetlobo.

Sardele so se kmalu začele zbirati in iz globine se je proti površju počasi dvigala srebrnkasta množica rib. Ribe je pritegnil plankton, plankton pa je pritegnila svetloba. Sardele so začele krožiti, kot razrahljana veriga, in v roku ene ure se je njihovo število še povečalo. Črne reže med srebrnimi členki so se ožile, vse dokler ribiči pod seboj niso ugledali sklenjene, vrteče se srebrnkaste gmote.

Abdulrahman Zeitoun je bil star komaj trinajst let, ko je začel tako loviti sardele. Metodo ribolova z mrežo potegalko so si lokalni ribiči izposodili od Italijanov. Dolga leta je čakal na to, da bi se lahko pridružil možem in najstnikom na nočnem ribolovu, in v teh letih jih je ves čas spraševal. Zakaj so lovili le v nočeh, ko ni bilo lune na nebu? Brat Ahmad mu je pojasnil, da je v nočeh, obsijanih z mesečino, plankton razpršen po morju

in povsod viden, zato ga sardele vidijo in se zlahka nahranijo s svetlečimi se organizmi. Kadar mesečine ni bilo, so jim moške nastavili svojo, umetno mesečino, in z njo na površje privabili velike jate sardel. To moraš videti, je Ahmad rekel svojemu mlajšemu bratu. Še nikoli nisi videl česa takega.

Ko je Abdulrahman prvič videl kroženje sardel v črni vodi, ni mogel verjeti svojim očem. Brez besed je opazoval lepoto valujoče srebrne krogle pod belo in zlato svetlobo latern. Tudi ribiči so se trudili biti čim bolj tiho; veslali so z ugasnjenimi motorji, da ne bi preplašili rib. Šepetali so si nad vodo, si pripovedovali šale ter se pogovarjali o ženskah in dekletih, medtem ko so opazovali, kako se pod njimi dvigujejo in krožijo ribe. Nekaj ur kasneje, ko so bile sardele pripravljene in se jih je na tisoče lesketalo v lomljeni svetlobi, so ribiči zategnili mrežo in jih polovili.

Potem so prižgali motorje, se odpeljali na obalo in še pred zoro odnesli sardele k posredniku. Ta je možem in fantom plačal za ribe, ki jih je nato prodajal po vsej zahodni Siriji – v Latakiji, Banijasu in Damasku. Ribiči so si razdelili denar, Abdulrahman in Ahmad pa sta domov prinesla svoj delež. Pred letom dni jima je umrl oče, mati pa je bila krhkega zdravja in duha. Ves denar, ki sta ga zaslužila z ribolovom, sta prispevala v skupno gospodinjstvo, ki sta ga delila z desetimi brati in sestrami.

Abdulrahmanu in Ahmadu ni bilo kaj prida mar za denar. Še zastonj bi šla loviti ribe.

Štiriintrideset let kasneje in tisoče kilometrov proti zahodu, je Abdulrahman Zeitoun na petkovo jutro ležal v postelji ter počasi zapuščal temno noč v Džabli, ki se mu je kot raztrgan spomin prikradla v jutranje sanje. Bil je doma, v New Orleansu, in ob sebi je lahko slišal dihanje svoje žene Kathy. Njeni izdihji so ga malce spominjali na šumenje vode ob trupu

lesenega čolna. Sicer je bila hiša tiha. Vedel je, da je ura okoli šest in da tak mir ne bo trajal. Ko je jutranja svetloba dosegla okna v drugem nadstropju, so se ponavadi zbudili otroci. Eden izmed štirih je odprl oči in od tistega trenutka naprej sta bila v hiši živžav in vrvenje. Če se je en otrok zbudil, ostalih treh ni bilo več mogoče zadržati v postelji.

Kathy je zbudil zvok topega udarca, ki se je zaslišal iz ene od otroških sob. Pozorno je prisluhnila, potihem pa molila za še malo miru. Vsako jutro, med šesto in pol sedmo, je bilo krhko obdobje, ko je obstajala (malo verjetna) možnost, da si bosta lahko ukradla še deset do petnajst minut spanca. Zdajci se je zaslišal drug udarec in zalajal je pes. Še en udarec. Kaj se je dogajalo v hiši? Kathy je pogledala svojega moža. Strmel je v strop. Dan se je bučno pričel.

Zazvonil je telefon, kot vedno še preden sta se prav postavila na noge. Kathy in Zeitoun – večina ljudi ga je klicala po priimku, ker niso znali izgovoriti njegovega imena – sta vodila slikopleskarsko in gradbeno podjetje Zeitoun. Njuni delavci in stranke – pravzaprav kdorkoli, ki je imel telefon in njuno številko – so vsak dan ob pol sedmih zjutraj menili, da je to že primeren čas za klic. In so poklicali. Ko je ura odbila pol sedem, ju je ponavadi poklicalo toliko ljudi, da se je polovica prihajajočih klicev preusmerila v telefonski predal.

Kathy je prevzela klic prve stranke z drugega konca mesta, Zeitoun pa je oddrsal pod tuš. Petki so bili vedno naporni, za tega pa se je zaradi napovedanega slabega vremena obetala prava norišnica. Nekateri so že cel teden negodovali nad tropsko nevihto, ki je prečkala otočje Florida Keys in bi lahko zavila proti severu. Čeprav je vsakega avgusta obstajala možnost, da jih obiščeta tropska nevihta ali orkan, večina ljudi pa ob taki napovedi ni niti dvignila obrvi, so se nekatere previdnejše stranke Kathyjinega in Zeitounovega podjetja rade

pripravile vnaprej. Vse jutro so deževali klici z vprašanji, ali bi jim Zeitoun lahko z deskami zabil okna in vrata ter z njihove posesti umaknil opremo še pred prihodom orkanskega vetra. Delavci so želeli vedeti, ali morajo priti na delo ta dan ali šele naslednji.

»Slikopleskarstvo in gradbene storitve Zeitoun,« se je oglasila Kathy in poskušala zveneti budna. Bila je starejša gospa, ki je sama živela v vili v Garden Districtu. Zanimalo jo je, ali bi Zeitounovi delavci lahko prišli k njej in ji z deskami zabili okna.

»Seveda, ni problema,« je rekla Kathy in nogi z vso težo spustila na tla. To jo je zdramilo. Kathy je bila v podjetju deklica za vse: bila je tajnica, knjigovodkinja, kreditni oddelek in vodja odnosov z javnostjo. Ona je vse postorila v pisarni, Zeitoun pa je skrbel za gradbeni in slikopleskarski del posla. Lepo sta se dopolnjevala: Zeitoun ni bil preveč dober v angleščini in ko se je bilo treba pogajati o računih, je Kathyjina po louisiansko zategnjena angleščina pri strankah delala čudeže.

Pomoč strankam pri pripravah na prihajajoče vetrovje je bila del njunega posla. Kathy ni kaj dosti razmišljala o orkanskem vetru, ki ga je omenjala stranka. Kar nekaj dreves na južni Floridi bi moralo pasti, da bi se vznemirila.

»Popoldne se bodo pri vas oglasili naši delavci,« je Kathy rekla ženski.

Kathy in Zeitoun sta bila poročena enajst let. Zeitoun je leta 1994 prišel v New Orleans, pred tem pa je kot mlad mož obredel Houston, Baton Rouge in še nekaj drugih ameriških mest. Kathy je odraščala v mestu Baton Rouge in je dobro poznala rutino ob orkanih: neskončne priprave, čakanje in opazovanje, izpade elektrike, sveče, žepne svetilke in škafe za zbiranje vode. Vsakega avgusta so imeli več tropskih neviht z imeni in

le redke so bile vredne vsega truda. Tale z imenom Katrina ne bo prav nič drugačna od ostalih.

V pritličju je Nademah, z desetimi leti njun drugi najstarejši otrok, pomagala pripraviti zajtrk za mlajši sestri Aisho in Safiyo, stari pet in sedem let. Zachary, Kathyjin petnajstletni sin iz prvega zakona, je že odšel, da bi se dobil s prijatelji pred poukom. Kathy je pripravljala šolske malice, medtem ko so vse tri deklice sedele za mizo, jedle in z angleškim naglasom recitirale odlomke iz filma *Prevzetnost in pristranost*. Povsem jim je zmešal glavo in brezupno so se zaljubile vanj. Temnooki Nademah so ga priporočile prijateljice, zato je prepričala Kathy, da jim je kupila DVD. Od takrat naprej so ga deklice gledale vsak večer, že dva tedna zapored. Poznale so vsak lik, vsako vrstico dialoga in naučile so se hliniti omedlevico kot aristokratske mladenke. Tako hudo je bilo le še zaradi *Fantoma iz opere*, ko so čutile neustavljivo potrebo po tem, da povsod – doma, v šoli ali na tekočih stopnicah sredi nakupovalnega središča – na vse grlo prepevajo vse pesmi iz muzikala.

Zeitoun ni bil prepričan, kaj je bilo huje. Ko je vstopil v kuhinjo, je zagledal hčerke, kako se priklanjajo in mahajo namišljenim oboževalcem. *Vsaj pojejo ne*, si je mislil. Ko si je nali-val kozarec pomarančnega soka, je zbegano opazoval te svoje deklice. V Siriji je odraščal s sedmimi sestrami, pa nobena ni zganjala takšne drame. Njegove deklice so bile igrive in polne hrepenjenja. Ves čas so plesale po hiši, skakale z ene postelje na drugo, pele s potvorjenim vibratom in hlinile omedlevico. To je bil nedvomno Kathyjin vpliv. V resnici je bila ena izmed njih, vsa razigrana in deklinška v svojem obnašanju in okusu – video igre, Harry Potter in ta trapasta pop glasba, ki so jo poslušale. Vedel je, da je odločena, da jim omogoči brezskrbno otroštvo, ki ga sama ni imela.

»To je vse, kar boš zaužil?« je rekla Kathy in gledala moža, kako si je pred odhodom obuval čevlje. Bil je povprečno visok, čokat 47-letnik. Nikomur ni bilo jasno, kako je ohranjal svojo telesno težo. Lahko je preskočil zajtrk, kaj majhnega prigriznil za kosilo in se komaj dotaknil večerje. Delal je po dvanajst ur na dan in bil ves čas v pogonu, njegova teža pa je ves čas ostajala enaka. Kathy je že več kot desetletje vedela, da je njen mož eden izmed tistih nerazložljivo trdnih, samozadostnih moških, ki nikoli ničesar ne potrebujejo, za katere se zdi, da živijo od vode in zraka in so imuni na vse bolezni in poškodbe – a se je vseeno spraševala, kaj ga drži pokonci. Sprehodil se je čez kuhinjo in poljubil deklice na čelo.

»Ne pozabi mobitela,« je rekla Kathy in pogledala proti mikrovalovni pečici.

»Zakaj pa bi ga pozabil?« je vprašal in ga pospravil v žep.

»Ti ničesar ne pozabiš?«

»Ne.«

»Res praviš, da nikoli nič ne pozabiš?«

»Da. To ti pravim.«

Takoj, ko je izrekel te besede, je spoznal svojo zmoto.

»Pozabil si na najino prvorojenko!« je rekla Kathy. Ujel se je v past. Deklice so se nasmehnile očetu. Dobro so poznale to zgodbo.

Krivično je, je pomislil Zeitoun, kako je en spodrseljaj v enajstih letih njegovi ženi dal toliko municije, da ga bo lahko zbadala do konca življenja. Zeitoun ni bil mož slabega spomina, a kadarkoli je kaj pozabil, oziroma kadar mu je Kathy skušala dokazati, da je nekaj pozabil, ga je morala zgolj opomniti na tistikrat, ko je pozabil na Nademah. Ker je res pozabil. Ne za dolgo, pa vendar.

Nademah se je rodila četrtega avgusta, na prvo obletnico njune poroke. Porod je bil težak. Ko sta naslednji dan prišla domov, je Zeitoun pomagal Kathy iz avta, zaprl sopotnikova vrata in se sklonil po Nademah, ki je ležala v avtosedežu za dojenčke. Nato je v eni roki nosil dojenčico, z drugo pa podpiral Kathy. Stopnice do stanovanja v drugem nadstropju so bile takoj za vhodnimi vrati in Kathy je potrebovala pomoč pri vzpenjanju. Zeitoun ji je pomagal po strmih stopnicah, Kathy pa je med hojo stokala in vzdihovala. Prišla sta do spalnice, kjer se je Kathy zrušila na posteljo in zlezla pod odejo. Čutila je neskončno olajšanje, da je doma, kjer si bo lahko spočila z novorojenčico.

»Daj mi jo,« je rekla Kathy in dvignila roke.

Zeitoun je pogledal svojo ženo, ves prevzet nad njeno eterično lepoto. Njena koža je bila sijoča, oči pa tako utrujene. Potem je slišal, kaj je rekla. Dojenčica. Seveda je hotela dojenčico. Obrnil se je, da bi ji podal dojenčico, toda dojenčice ni bilo nikjer. Dojenčice ni bilo pri njegovih nogah. Dojenčice ni bilo v sobi.

»Kje pa je?« je vprašala Kathy.

Zeitoun je hitro zajel sapo. »Ne vem.«

»Abdul, kje je dojenčica?« je rekla Kathy, tokrat glasneje.

Zeitoun je iz sebe spustil glas, nekaj med sopihom in cvilom, ter kot raketa poletel iz sobe. Stekel je po stopnicah in skozi vhodna vrata. Na zelenici je zagledal otroški avtosedež. Dojenčico je pustil sredi dvorišča. *Dojenčico je pustil sredi dvorišča.* Avtosedež je bil obrnjen proti ulici. Ni mogel videti Nademahinega obraza. Zgrabil je za ročaj in se bal najhujšega – da jo je kdo vzel in pustil le avtosedež –, a ko je obrnil sedež proti sebi, je zagledal droben, rožnati Nademahin obrazek. Spala je, vsa nagrbančena. Iztegnil je prste k njej in potipal, če je še topla, če je z njo vse v redu. Bila je v redu.

Otroški avtosedež je odnesel v spalnico, podal dojenčico Kathy in, še preden bi ga ta lahko ozmerjala, se norčevala iz

njega ali zahtevala ločitev, stekel po stopnicah in šel na sprehod. Ta dan je potreboval sprehod. Pravzaprav je potreboval še kar nekaj sprehodov, da je razmislil, kaj je naredil in zakaj, kako je lahko pozabil na svojega otroka, medtem ko je pomagal svoji ženi. Kako težko je bilo biti oboje, partner eni in zaščitnik drugi. Kako najti ravnovesje? Leta in leta je mozgal o tej zagonetki.

Ampak danes, v kuhinji, Zeitoun ni bil pripravljen dati Kathy priložnosti, da še enkrat pove celo zgodbo njunim otrokom. Pomahal jim je v slovo.

Aisha se mu je obesila na nogo. »Ne zapusti me, Baba,« je rekla. Rada je bila teatralična – Kathy jo je klicala Dramarama – in obsesija z Austenovo je vse skupaj le še poslabšala.

Razmišljal je o dnevu pred seboj in že ob pol osmih zjutraj se mu je zdelo, da zaostaja z delom.

Zeitoun je pogledal dol na Aisho, zajel v dlani njen obraz, se nasmehnil njenim popolnim, orošenim temnim očkam, potem pa jo potegnul z goleni, kot bi stopil iz premočenih hlač. Čez nekaj sekund je stal na privozu in natovarjal kombi.

Aisha je stekla ven, da bi mu pomagala. Kathy ju je opazovala in razmišljala o njegovem pristopu do deklic. Težko bi ga ubesedila. Ni bil pretirano ljubeč oče, a nikoli se ni pritoževal, ko so ga grabile in skakale po njem. Bil je odločen, seveda, hkrati pa z mislimi dovolj drugje, da jim je dal prostor, ki so ga potrebovale, in ravno dovolj popustljiv, da so ga lahko izkoristile, ko je bilo treba. Tudi kadar je bil zaradi česa razburjen, je to skrnil za tistimi sivozelenimi očmi in dolgimi trepalnicami. Bil je trinajst let starejši od Kathy in ko sta se srečala, Kathy v glavi ni takoj zaslišala poročnih zvonov – a te njegove oči, v katerih je tako lepo odsevala svetloba, so jo uročile. Bile so sanjave, hkrati pa zahtevne in ocenjujoče. Oči podjetnika. Kadar

je videl razpadajočo stavbo, v njej ni videl le tega, kar bi lahko postala – v glavi si je že naredil računico o stroških obnove in kako dolgo bi dela trajala.

Kathy se je pogledala v prednjem oknu in si pod naglavno ruto potisnila nekaj pobeglih las – njena živčna navada –, medtem ko je opazovala, kako je Zeitoun speljal s privoza in izginil v vrtinčastem sivem oblaku. Čas bi že bil, da kupi nov kombi. Ta bela, razpadajoča beštija, ki sta jo imela, je potrpežljivo prestala veliko preizkušenj, natovorjena z lestvami in kosi lesa, med katerimi so rožljali čopiči in razrahljani vijaki. Na eni strani kombija je bil njun vseprisoten logo: ob besedah SLIKOPLESKARSTVO IN GRADBENE STORITVE ZEITOUN je bil narisana pleskarski valjček, prislonjen ob konec mavrice. Kathy je priznala, da je logo pocukran, vendar ga človek vsaj ni zlahka pozabil. Vsi v mestu so ga poznali, saj je bil povsod: na avtobusnih postajah, na klopeh in na oglaševalskih panojih. V New Orleansu je bil tako pogost kot virginijski hrast ali osmundovka. In vendar logo ni bil povsem nedolžen.

Ko ga je Zeitoun prvič zasnoval, mu še na kraj pameti ni prišlo, da bi znak z mavrico lahko komurkoli pomenil karkoli drugega kot paleta barv in odtenkov, med katerimi lahko izbirajo njune stranke. A kaj kmalu sta s Kathy spoznala, da s svojim logotipom svetu pošiljata še eno sporočilo.

Nemudoma sta začela dobivati klice gejevskih parov in to je bila dobra novica, dobro za posel. Hkrati so nekatere potencialne stranke, ko so videle pripeljati njun kombi, izgubile zanimanje za sodelovanje z Zeitounovim podjetjem. Nekateri delavci so ju zapustili, saj so mislili, da bodo ljudje zaradi Zeitounove mavrice menili, da so geji in da podjetje po nekem ključu zaposluje zgolj gejevske pleskarje.

Ko sta Zeitoun in Kathy končno doumela simbolno moč njune mavrice, sta se resno pogovorila o tem. Kathy se je

spraševala, ali ne bi bilo bolje, če bi Zeitoun – ki v tistem času ni imel gejevskih prijateljev ali sorodnikov – spremenil logotip, da si ljudje ne bi še naprej narobe razlagali njegovega sporočila. Zeitoun si ni belil glave s tem. Rekel je, da bi stalo veliko denarja, če bi zamenjala logotip – imela sta že dvajset narejenih panojev, da sploh ne omenja vizitk in pisemskega papirja – in navsezadnje, vse nove stranke so plačale svoje račune. Zakaj bi človek kompliciral?

»Samo pomisli,« se je zasmel Zeitoun. »Sva muslimanski par, ki v Louisiani vodi slikopleskarsko podjetje. Ne bi bilo ravno pametno, če bi odganjala stranke.« Tisti, ki imajo problem z mavricami, ga imajo verjetno tudi z islamom, je rekel.

In tako je mavrica ostala.

Zeitoun je zavil na Earhart Boulevard, čeprav se je v mislih še vedno potikal po Džabli. Kadarkoli se je ob jutrih spominjal svojega otroštva, se je spraševal, kako so vsi: njegova družina v Siriji, vsi njegovi bratje in sestre, sestrične in nečaki, raztreseni gor in dol po sirski obali, pa tudi tisti, ki so že davno zapustili ta svet. Njegova mati je umrla nekaj let za očetom, svojega ljubljenega brata Mohameda pa je izgubil že v rosnem otroštvu. Vsem ostalim bratom in sestram, ki so živeli v Siriji, v Španiji in Savdski Arabiji, je šlo dobro, pravzaprav odlično. Zeitounovi so bili uspešen rod – sami zdravniki, ravnatelji, generali in lastniki podjetij –, vsi pa so strastno ljubili morje. Odraščali so v veliki kamniti hiši ob mediteranski obali in nihče od njih se ni ustalil daleč od obale. Zeitoun si je rekel, da mora v toku dneva poklicati v Džablo. Vedno je bilo kaj novega, vedno kak nov naraščaj. Dovolj je bilo, če je poklical enega brata ali sestro – sedem jih je še živelo v Siriji – in takoj je izvedel vse novice.

Zeitoun je prižgal radio. Orkanski veter, o katerem so govorili ljudje, je bil še vedno daleč spodaj, na Floridi, in počasi se je pomikal proti zahodu. Verjetno še nekaj dni ne bo dosegel

Mehiškega zaliva, če sploh. Ko se je peljal proti prvemu delovišču tega dne, k čudoviti stari vili v Garden Districtu, ki je bila potrebna obnove, je premikal skalo na radiu in nekaj iskal, karkoli pravzaprav.

Kathy je stala v kuhinji, pogledala na uro in od osuplosti zajela sapo. Le redkokdaj ji je uspelo otroke pravočasno spraviti v šolo. Trudila se je poboljšati. Ali bolje, načrtovala je, da se bo poboljšala takoj, ko se bo sezona umirila. Poleti sta imela največ dela, saj je veliko ljudi pobegnilo iz mesta pred dušečo močvirsko vročino. Želeli so, da jim med njihovo odsotnostjo prepleškata sobe ali verando.

Med poplavo opozoril in mahanjem z rokami je Kathy strpala deklice in njihove šolske torbe v enoprostorca ter se odpeljala čez Misisípi v sosenko West Bank.

Da sta z Zeitounom skupaj vodila podjetje, je pomenilo prednosti – preveč, da bi lahko vse naštela –, a bile so tudi slabosti, in postajale so vse bolj opazne. Veliko jima je pomenilo, da sta si lahko sama določala, kdaj bosta delala, si izbirala stranke ter delo in bila doma, kadarkoli sta morala biti. Čutila sta globoko zadovoljstvo, da sta lahko bila vedno in povsod na voljo svojim otrokom. A kadar so prijatelji vprašali Kathy, če naj še sami odprejo podjetje, jim je to odsvetovala. Ti ne vodiš posla, je rekla. Posel vodi tebe.

Kathy in Zeitoun sta delala več kot katerakoli oseba, ki sta jo poznala. Njuno delo in skrbi se nikoli niso nehale. Noči, vikendi, počitnice – nikoli ni bilo predaha. Ponavadi sta hkрати izvajala osem do deset naročil, dela pa sta nadzorovala iz domače pisarne in skladiščnega prostora na Dublin Street v bližini sosenske Carrollton. Potem je bil tu še njun nepremičninski posel. Na neki točki v življenju sta začela kupovati stavbe, stanovanja in hiše; trenutno sta imela šest nepremičnin, v njih pa nastanjenih osemnajst podnajemnikov. Vsak najemnik

je bil, na svoj način, še ena odvisna duša, za katero te je lahko skrbelo, saj si ji moral nuditi zavetje, trdno streho, klimo in pitno vodo. Vsak mesec sta imela opravka z vrtoglavo množico ljudi, ki sta jim morala plačati ali od njih zahtevati plačilo; hiš, ki sta jih morala vzdrževati in izboljševati; računov, ki sta jih morala izdati ali plačati, ter zalog, ki sta jih morala nabaviti in uskladiščiti.

Kljub temu je bila Kathy zadovoljna s tem, kar je naredila iz svojega življenja, in je ljubila družino, ki sta jo ustvarila z Zeitounom. Zdaj je peljala svoje tri deklice v šolo in dejstvo, da so lahko obiskovale zasebno šolo, da jim bosta lahko omogočila študij na fakulteti, da so imeli vse, kar so potrebovali, pravzaprav še več – Kathy je bila hvaležna za vsako uro vsakega dne.

Kathy je prihajala iz družine z devetimi otroki in je odraščala v zelo skromnem okolju. Zeitoun je bil osmi od trinajstih otrok in kot otrok ni imel skoraj ničesar. A naj ju človek zdaj pogleda in objektivno oceni, kaj sta ustvarila – rastočo družino in zelo uspešno podjetje, s katerim sta se tako dobro vpela v tkivo svojega posvojenega mesta, da sta imela prijatelje v vsaki mestni soseski in stranke v skoraj vsaki ulici, mimo katere sta se zapeljala – vse to so bili božji darovi.

Kako bi se ji, denimo, lahko zdelo samoumevno, da ima Nademah? Kako sta lahko spočela takšnega otroka – tako bistro, hladnokrvno, pridno, ustrezljivo in za svoja leta preveč zrelo deklico? Zdelo se je, da je že praktično odrasla – vsaj govorila je tako, pogosto bolj preudarno in razsodno kot njena starša. Kathy jo je na hitro pogledala, kako sedi v sopotnikovem sedežu in se igra z radiom. Vedno je hitro doumela stvari. Ko je bila stara pet, nič več kot pet let, je Zeitoun nekega dne prišel domov na kosilo in zagledal Nademah, kako se igra na tleh. Pogledala ga je gor in izjavila: »Ati, hočem postati plesalka.« Zeitoun si je sezul čevlje in se usedel na kavč. »V mestu imamo že preveč plesalk,« je rekel in si masiral stopala.

»Potrebujemo zdravnice, potrebujemo pravnice, potrebujemo učiteljice. Rad bi, da postaneš zdravnica, da boš lahko skrbelala zame.« Nademah je malo pomišljala, nato pa odgovorila: »Prav, bom pa zdravnica.« Nato se je vrnila k barvanju. Minuto kasneje je prišla po stopnicah Kathy, ki je ravnokar videla razdejanje v Nademahini spalnici. »Pospravi svojo sobo, Demah,« ji je naročila. Nademah ni oklevala z odgovorom, še pogleda ni dvignila iz svoje pobarvanke. »Jaz že ne, mama. Jaz bom postala zdravnica, zdravnice pa ne čistijo.«

Ko so se z avtom približevale šoli, je Nademah dala radio bolj na glas. Ujela je nekaj o prihajajočem orkanskem vetru. Kathy novici ni posvečala posebne pozornosti, saj se je zdelo, da na radiu tri ali štirikrat na sezono zganjajo zgodnjo paniko o orkanu, ki da drvi naravnost proti mestu, nato pa je veter vedno spremenil smer ali pa se je razkadil že nad Florido ali Mehiškim zalivom. Če bi orkanski veter sploh dosegel New Orleans, bi bil močno oslavljen in doživeli bi le kakšen dan močnih vetrnih sunkov in dežja.

Ta poročevalec je govoril, da se Mehiškemu zalivu bliža orkan prve kategorije. Bil je kakšnih 70 kilometrov severozahodno od Key Westa, namenjen pa je bil na zahod. Kathy je ugasnila radio; ni želela, da bi otroke skrbelo.

»Misliš, da nas bo zajel?« je vprašala Nademah.

Kathy se ni dalo razmišljati o tem. Kdaj pa je že koga skrbelo zaradi orkana prve ali druge stopnje? Rekla je Nademah, da to ni nič, popolnoma nič, in poljubila deklice v slovo.

Po tem, ko so trikrat zaloputnile vrata, je bila Kathy nena doma sama v avtu. Med vožnjo nazaj je spet prižgala radio. Predstavniki mestnih oblasti so ljudem dajali običajna priporočila, naj si naredijo zalogo hrane za tri dni – Zeitoun je bil vedno skrben glede tega – potem pa so govorili še o sunkih

vetra s hitrostjo okoli 180 kilometrov na uro in neurnih valovih v Mehiškem zalivu.

Ugasnila je radio in poklicala Zeitouna na mobilni telefon.

»Si slišal o tem orkanu?« ga je vprašala.

»Slišim različne stvari,« je rekel.

»Misliš, da je resno?« je vprašala.

»Dejansko? Ne vem,« je rekel.

Zeitoun je ponovno odkril besedo »dejansko« ter z njo začel njal dovršen del svojih stavkov, kot bi se želel nekako odkasljati. Ne glede na to, kaj ga je Kathy vprašala, je najprej rekel: »Dejansko? Smešna zgodba je.« Znan je bil po svojih anekdotah in prilikah iz Sirije, citatih iz Korana in zgodbah s potovanj po svetu. Na vse to se je že privadila, ampak raba besede »Dejansko?« – temu se je raje nehala upirati. Z njo je začel stavke tako, kot so jih drugi začeli z »Veš ...« ali »Zdaj ti bom nekaj povedal ...« Tak je pač bil Zeitoun in ni imela druge izbire, kot da v tem vidi nekaj simpatičnega.

»Ne skrbi,« ji je rekel. »So otroci v šoli?«

»Ne, v jezeru so. Bog pomagaj.«

Možak je bil obseden s šolo, zato ga je Kathy rada dražila glede tega in še vrste drugih reči. Z Zeitounom sta se večkrat na dan slišala po telefonu in se pogovarjala o vsem – o pleskanju, o nepremičninah, ki sta jih oddajala, o stvareh, ki sta jih morala popraviti ali prevzeti – pogosto le zato, da sta šla koga pozdraviti. Drug drugega sta zbadala, ona z duhovitimi opazkami, on z ogorčenjem, in če bi ju kdo poslušal, bi se ob tem moral nasmehniti. Glede na to, kako pogosto sta se slišala po telefonu, je bilo takšno sporazumevanje pravzaprav neizogibno. Noben od njiju ni mogel voditi gospodinjstva, njunega podjetja, njunih dni ali življenj brez drugega.

Kathy je še vedno presenečalo, kakšno simbiozo sta razvila. Odraščala je v predmestju Baton Rouga in vzgajali so jo v duhu

južnih baptistov. Sanjarila je o tem, da bo zapustila dom – kar je storila takoj po končani srednji šoli – in vodila center za dnevno varstvo. Zdaj je bila muslimanka in poročena s sirskim Američanom, s katerim sta vodila rastoče slikopleskarsko in gradbeno podjetje. Ko je Kathy srečala svojega bodočega moža, je bila stara enaindvajset let, on pa štiriintrideset. Prihajal je iz države, o kateri ni vedela skoraj nič. Poskušala se je postaviti na noge po ponesrečenem zakonu in pred kratkim je prestopila v muslimansko vero. Ponovna poroka je ni niti malo zanimala, toda Zeitoun se je izkazal za vse, kar ni verjela, da obstaja: bil je pošten moški, iskren do obisti, delaven, zanesljiv, zvest in predan družini. In najboljše od vsega – res si je želel, da bi Kathy je ostala takšna, kot je, nič več in nič manj.

To seveda ne pomeni, da se nista kdaj spričkala. Kathy je njunim živahnim besednim dvobojem glede vsega – od tega, kaj so otroci jedli za večerjo, do tega ali bi bilo pametno najeti izterjevalca za določeno stranko – rekla sitnarjenje.

»Samo malo sva sitna,« je rekla otrokom, kadar so slišali njuno pričkanje. Kathy si ni mogla pomagati. Bila je kot raglja. Ni se znala ugrizniti v jezik. Povedala bom svoje mnenje, je rekla Abdulu že na začetku njunega razmerja. Skomignil je – to ga ni motilo. Vedel je, da si Kathy včasih enostavno mora dati duška, pa ji je pustil. Potrpežljivo je kimal in včasih bil hvaležen, da ni tako hiter v angleščini kot ona. Medtem ko je on iskal prave besede, da bi ji odgovoril, je ona regljala naprej in dovolj pogosto se je do takrat, ko je končala, že utrudila, pa ni bilo več kaj reči.

Kakorkoli, takoj ko je Kathy začutila, da jo sliši in da jo bo poslušal do konca, je omehčala ton svojih argumentov. Njune razprave so postale manj vnete, pogosto celo komične. Toda otroci, ko so bili še majhni, včasih niso zaznali razlike.

Ko so se pred leti peljali v avtu in je Kathy med vožnjo sitnarila Zeitounu, jima je Nademah povedala svoje. Sedela je privezana na zadnjem sedežu in vsega je imela dovolj. »Ati,

bodi prijazen do mame,« je rekla. Potem se je obrnila h Kathy. »Mami, bodi prijazna do atija.« Kathy in Zeitoun sta v hipu obmolnila. Spogledala sta se, potem pa sta se družno obrnila k mali Nademah. Vedela sta že, da je bistra, a to je bilo nekaj drugega. Stara je bila le dve leti.

Po tem, ko je zaključila pogovor s Zeitounom, je Kathy naredila nekaj, za kar je vedela, da ne sme narediti, saj jo bodo stranke to jutro nedvomno klicale in pričakovale, da se jim bo oglasila. Izklopila je mobilni telefon. Tu in tam je to naredila, ko so otroci zapustili avto in se je peljala domov. Želela si je tistih trideset minut samote med vožnjo – bilo je uživaško, vendar nujno. V popolni tišini je strmela v cesto in razmišljala o ničemer. Dan bo še dolg in dorendaj bo trajal vse dokler otroci ne bodo v posteljah. Zato si je dovolila to razkošje, teh trideset minut tišine in jasnine.

Na drugi strani mesta se je Zeitoun oglasil na prvem delovišču tega dne. Všeč mu je bila ta stara, gosposka hiša v Garden Districtu. Sem je poslal dva delavca, da opravita dela, in želel je preveriti, če sta prispela, če delata in imata vse, kar potrebujeta. Preskakoval je stopnice in z dolgimi koraki vstopil v hišo. Gotovo je bila stara 120 let.

Videl je Emila, pleskarja in tesarja iz Nikaragve, kako kleči med vrati in pritrjuje lepilni trak na zaključno letev. Zeitoun se mu je prihulil za hrbet in ga nenadoma zgrabil za ramena.

Emil je poskočil.

Zeitoun se je zasmejal.

Še sam ni vedel, zakaj je počel take reči. Težko je bilo razložiti – včasih se je preprosto počutil nagajivega. Delavce, ki so ga poznali, to ni več presenečalo, tiste bolj nove pa je pogosto prestrašil in mislili so, da je njegovo obnašanje kakšna bizarna motivacijska tehnika.

Emil se je rahlo nasmehnil.

V jedilnici je Marco, po poreklu iz El Salvadorja, nanašal drugi sloj barve na steno. Marco in Emil sta se srečala v cerkvi in začela družno iskati delo kot sobopleskarja. Lepega dne sta prišla na eno izmed Zeitounovih delovišč in ker je Zeitoun skoraj vedno imel več dela kot pa delovnih rok, jima je ponudil delo. To je bilo pred tremi leti in od takrat sta Marco in Emil ves čas delala zanj.

Poleg domačinov iz New Orleansa je Zeitoun najemal može iz vseh koncev: iz Peruja, Mehike, Bolgarije, Poljske, Brazilije, Hondurasa in Alžirije. Skoraj z vsemi je imel dobre izkušnje, čeprav je bilo za njegovo dejavnost značilno nadpovprečno pogosto odhajanje in menjavanje delavcev. Številni delavci so prišli začasno; v državi so ostali le nekaj mesecev, nato pa so se vrnili k družinam. Takšnim moškim je rad dajal delo in od njih se je kar dobro naučil španščine, vendar je moral biti pripravljen na to, da lahko čez noč dajo odpoved. Drugi delavci so bili pač mladi, neodgovorni fantje, ki so živeli za ta trenutek. Ni jih mogel kriviti glede tega – tudi sam je bil nekoč mlad in brez obzira –, vendar jim je skušal dopovedati, kadar je le mogel, da bodo s pridnim delom in če bodo vsak teden dali na stran nekaj dolarjev, lahko dobro živeli in si s tem delom ustvarili družino. A v tem poslu je redko videl mladega moža, ki bi mislil na prihodnost. Že samo to, da jim je priskrbel oblačila in hrano ter jih lovil naokoli, kadar so zamujali ali kar pozabili priti na delo, je bilo izčrpljujoče in mu je včasih jemalo voljo. Prišli so dnevi, ko je čutil, da nima štirih otrok, ampak cel kup, večina pa jih nosi brke in ima roke zapacane z barvami.

Zazvonil je njegov mobitel. Pogledal je na številko kličočega in se oglasil.

»Ahmad, kako si?« je vprašal v arabščini.

Ahmad je bil Zeitounov starejši brat in njegov najboljši prijatelj. Klical je iz Španije, kjer je živel z ženo in dvema otrokoma; oba sta že hodila v gimnazijo. Ker je bilo na Ahmadovem koncu že pozno, je Zeitouna zaskrbelo, da mu prinaša slabe novice.

»Kaj pa je?« je vprašal Zeitoun.

»Gledam ta orkan,« je rekel.

»Strašiš me.«

»Saj bi te moralo biti strah,« je rekel Ahmad. »Tale zna biti hud.«

Zeitoun je bil skeptičen, a ga je poslušal. Ahmad je bil že trideset let ladijski kapitan, ki je krmaril tankerje in čezmorske ladje po vseh možnih vodah. Kot se za takega moža spodobi, se je spoznal na orkane, njihovo moč in smeri gibanja. Zeitoun ga je kot mlad fant večkrat spremljal na njegovih plovbah. Ahmad, ki je bil devet let starejši od Zeitouna, ga je vzel na ladjo kot člana posadke in z njim plul v Grčijo, Libanon in Južno Afriko. Zeitoun je nato delal še na drugih ladjah brez Ahmadovega vodstva in v teh desetih letih potovalne mrzlice videl večino sveta. Naposled ga je ladja pripeljala v New Orleans, k njegovemu življenju s Kathy.

Ahmad je tlesknil z jezikom. »Res se zdi nenavaden. Velikanski je in počasi se premika. Gledam ga na satelitskih posnetkih,« je rekel.

Ahmad je bil tehnofil. Ne le v službi, tudi v prostem času je z budnim očesom spremljal vreme ter nastajanje tropskih neviht in orkanov. V tem trenutku je bil doma, v Malagi, obalnem mestu v španskem delu Sredozemlja. Sedel je v svoji pisarni, polni krame, in sledil temu orkanu na poti čez Florido.

»So že začeli z evakuacijo?« je vprašal Ahmad.

»Uradno še ne,« je odgovoril Zeitoun. »A nekateri ljudje že odhajajo.«

»Pa Kathy in otroci?«

Zeitoun mu je povedal, da o tem še niso razmišljali. Ahmad je zavzdihnil. »Zakaj ne bi odšli, da boste na varnem?« Zeitoun je v telefon zamomljal nekaj nedoločnega. »Te pokličem kasneje,« je rekel Ahmad.

Zeitoun je šel iz hiše in se sprehodil do delovišča v naslednji ulici. Pogosto je bilo tako – številna dela v bližnji okolici. Stranke so bile presenečene, da zanje dela izvajalec slikopleskarskih in gradbenih del, ki mu lahko zaupajo, zato so ga priporočile svojim prijateljem. Tako je v kratkem času dobil več naročil v vseh soseskah.

V hiši, kamor se je namenil, je že nekaj let opravljal vzdrževalna dela. Stala je nasproti hiše znane pisateljice Anne Rice – Zeitoun ni bral njenih knjig o vampirjih, Kathy pa jih je; Kathy je brala vse –, bila je veličastna in razkošna, kot se spodobi za vilo v New Orleansu. Visoki stropi, mogočno spiralno stopnišče, ki se je spuščalo v avlo, vse ročno izrezljano, vsaka soba s svojim značajem in svojo temo. Zeitoun je verjetno pobelil in prepleskal že vse sobe v tej hiši, a lastniki niso kazali nobene želje po tem, da bi jo nehali obnavljati. Rad je bil v tej hiši in občudoval spretnost rokodelcev, ves ta trud, ki so ga vložili v ekscentrične detajle in okraske – v mural nad kaminsko polico ali v edinstvene kovane ograje na vseh balkonih. Prav ta nameren, divje romantičen posluš za lepoto – krhko in bledečo lepoto, ki zahteva nenehno pozornost in vzdrževanje – je delal to mesto tako drugačno od vseh ostalih. Takšno okolje je bilo za gradbinca pravi raj.

Vstopil je noter, poravnal zaščitno folijo v veži in se odpravil v zadnji del hiše. Pokukal je, kaj počne Georgi, njegov bolgarski tesar – v bližini kuhinje je nameščal novo štukaturo. Georgi je bil dober delavec, star okoli šestdeset let, plečat in neumoren. Zeitoun je vedel, da se z njim ne smeš zaplesti v pogovor. Če je Georgi začel govoriti, te je čakal dvajsetminutni diskurz o